

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2035/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Mfv.IV.10.120/2023/6. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó jogi képviselője (dr. Frank Evelyn ügyvéd, Karsai Dániel Ügyvédi Iroda) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Mfv.IV.10.120/2023/6. számú ítéletével szemben, s kérte – a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.073/2023/7. számon meghozott másodfokú ítéletére kiterjedő hatállyal – az alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [3] 1.1. A bíróság által megállapított tényállás lényege szerint az indítványozó (felperes) 2005. december 12-től pénzügyi és vevőszolgálati asszisztens munkakörben állt az átadóval munkaviszonyban. Munkavégzésének helye az átadó munkáltató egyik telephelye volt. Az alperes munkáltató és az átadó 2019. áprilistól ún. open-book keretében működtek együtt, amelynek alapján az átadó munkáltató által végzett logisztikai tevékenységhez kapcsolódó valamennyi költség az alperest terhelte. Az átadó munkáltató havonta jelentést küldött az alperesnek, mellékelve a munkavállalók létszámát és munkakörét is. A 2019. december 30-án megkötött logisztikai szolgáltatási szerződésben – a szerződés megszűnése esetére - az átadó munkáltató vállalta a raktár teljesen szervezett működésének az alperes részére történő átadását, az alperes pedig azt, hogy átveszi a szolgáltató azon munkavállalóit, akik a raktárban történő szolgáltatások nyújtásában közvetlenül részt vesznek. Az átadó munkáltató tájékoztatta az alperest, hogy a jogutódlással 61 irodai alkalmazott és kb. 200 fizikai munkavállaló érintett. 2020. január 1-jén az átadó munkáltató és az alperes képviselői közös tájékoztatón jelentették be a telephelyen dolgozók részére,

hogyan az alperes a munkáltató személyében bekövetkezett változásra figyelemmel 2020. április 6-án átveszi az átadó munkáltató munkavállalóit. A telephelyen több közös plakátokat helyeztek ki, amelyben a 2020. április 6-i jogutódlás mellett arról is tájékoztatták a munkavállalókat, hogy az alperes jogutódlás keretében pozíciót biztosít minden érintett munkavállaló számára és február első hetétől folyamatosan mindenkit egyénileg tájékoztat ennek részleteiről. Az átadó munkáltató és az alperes 2020 januárjában egyes munkavállalókról külön-külön is egyeztettek és megállapodtak abban, hogy a felperes az átadó munkáltató munkavállalója maradhat. Az átadó munkáltató ennek keretében a felperes részére az egyik fióktelepén pénzügyi munkakört ajánlott fel, ezt azonban a felperes visszautasította, mert a munkáltató személyében bekövetkező változást követően a telephelyen szeretett volna maradni. Az átadó munkáltató HR vezetője tájékoztatta az alperest arról, hogy a felperes nem fogadta el az átadó munkáltató ajánlatát, a jogutódlást választotta. 2020 februárjában az alperes részéről annak illetve munkavállalói, vezetői beszélgetést folytattak a felperessel a munkáltató személyében bekövetkező változásról. A beszélgetés keretében kérdéseket tettek fel a felperes munkaköri feladatairól, majd az alperes képviselői közölték, hogy a logisztikán nincs beszerzés, a beszerzési csapat a telephelytől és a fiókteleptől eltérő helységben (központ) van. A felperes részére konkrét munkakör felajánlás nem történt. A felperes úgy nyilatkozott, hogy egy harmadik helységben lakik, nincs jogosítványa, távol van tőle a központ, ezért nem szeretne ott dolgozni. Arra a kérdésre, hogy egy negyedik helységben lévő áruházban dolgozna-e, szintén azt válaszolta, hogy a telephelyen szeretne maradni. A munkáltató személyében bekövetkezett változás napján, 2020. április 6-án az alperes felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát. A felmondás indokolása szerint az alperes a telephelyen átszervezést hajtott végre és megszüntette a pénzügyi asszisztens munkakört.

- [4] 1.2. Az eljáró elsőfokú bíróság – megismételt eljárásban – az indítványozó által az alperes ellen munkaviszony megszüntetése iránt indított perben kártérítés címén elmaradt jövedelem, ennek kamata és perköltség, továbbá illeték fizetésére kötelezte az alperest (Budapest Környéki Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma 33.M.70.327/2022/11. számú ítélet). A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította (1.Mf.31.073/2023/7. számú ítélet). A Kúria a Fővárosi Ítéltábla ítéletét hatályában fenntartotta, az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét pedig visszautasította. A döntés elvi tartalma, hogy a pernyertes fél, még ha számára kedvezőtlen is, nem támadhatja a Kúria előtt pusztán a jogerős ítélet indokolását. Továbbá az Mt. 265. §-ában rögzített, az üzemi tanácsot az Mt. 267. § (6) bekezdése alapján megillető jog, illetve munkáltatói kötelezettség az üzemi tanáccsal való (üzemi) megállapodásban sem korlátozható érvényesen. Az Mt. ezen előírása az üzemi tanács jogának minimumát tartalmazza, ezeket a jogokat szűkíteni, korlátozni nem lehet. Az üzemi

tanács jogkörének törvényi szabályozása azt is jelenti, hogy a vele szemben álló munkáltatói kötelezettség teljesítése nem mellőzhető és nem is helyettesíthető, adott esetben a szakszervezettel való tárgyalásokkal sem. A munkáltató jogsértése az üzemi tanáccsal szemben az egyedi munkaviszonyt megszüntető munkáltatói intézkedés jogszerűségét nem érinti. Valamint az általános magatartási követelményekből nem következik előzetes tájékoztatási kötelezettség, ezért a munkaviszony megszüntetésére irányuló szándék kifejezett közlésének hiánya nem eredményezheti magának a felmondási nyilatkozatnak a jogellenességét az Mt. 6. § (2) bekezdése alapján.

- [5] 1.3. A bírói döntéssel szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszában az indítványozó szerint a jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés alapvető jelentőségű (Abtv. 29. §) a következők miatt. A jelen kérelem alapjául szolgáló munkaügyi perben megítélendő alkotmányjogi jelentőségű kérdés az volt, hogy megvalósult-e az alperes munkáltató által az Alaptörvény XVII. cikk (1) bekezdésében foglalt együttműködési kötelezettség az indítványozó irányába akkor, amikor a munkáltatói jogutódlás bekövetkezte előtt az alperes egyértelműen azt kommunikálta az átadó munkáltatón és annak a jogutódlással érintett munkavállalóival, hogy mindegyiküknek biztosítja tovább foglalkoztatását, ugyanakkor utóbb a jogutódlás napján több munkavállalónak, így az indítványozónak is felmondott az alperes, ráadásul úgy, hogy a Munka Törvénykönyve kategorikus szabályaival és a vonatkozó EK irányelv rendelkezéseivel ellentétben nem folytatott érdemi egyeztetést az érintett üzemi tanáccsal.
- [6] Az indítvány arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság megállapítsa, hogy a munkához való alapvető joga alapján indítványozót megilleti a munkaügyi jogvitában az a védelem, hogy őt az együttműködési kötelezettséget megszegve a munkáltatója nem foszthatja meg a már meglévő állásától.
- [7] A panasz szerint az Alkotmánybíróság így abban a kérdésben foglalhat állást és kell is állást foglalnia, hogy az eljáró bíróságok az Alaptörvény XVII. cikk (1) bekezdésében foglal együttműködéshez való jogot, illetve az alapján kodifikált tételes jogi szabályozást, valamint az EK irányelvben foglalta figyelmen kívül hagyva megtehetik-e azt, hogy az amúgy is kiszolgáltatott helyzetben levő munkavállaló sérelmére nem érvényesítik az eljárásban ezen követelményeket.
- [8] A panasz – több alkotmánybírósági határozat felhívásával – hivatkozik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése (tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jog) és 28. cikke (a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegének mikénti értelmezésére vonatkozó szabály) sérelmére is. Ennek lényege, hogy a bíróságok jogalkalmazásuk során nem biztosították indítványozó számára az Alaptörvény XVII. cikk (1) bekezdésében foglalt munkához való joga érvényesülését azáltal, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sértő módon súlyosan önkényesen alkalmazták a munkavállalói jogok védelmét szolgálni hivatott jogszabályi rendelkezéseket.

- [9] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [10] Alkotmányjogi panaszában az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezését, az Alaptörvény XVII. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Indítványának benyújtását indokolta, kifejtve az érintett Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a támadott bírói döntés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [11] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett bírói döntéssel zárult eljárásban felperes volt, s az eljárásban a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [12] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában (az ítéletábrai ítéletet az indítványozó jogi képviselője 2023. július 26-án vette át, a kúriai ítéletet a perbeli képviselő 2024. február 13-án vette kézhez az alkotmányjogi panaszt az indítványozó postai úton 2024. április 15-én nyújtotta be) a bírósági eljárást befejező, rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai döntést támadta.
- [13] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását (ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat,

Indokolás [18]). A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

- [14] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a támadott döntést az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz való jogába ütközőnek tartotta. Szerinte az eljáró bíróságok az irányadó munkajogi szabályok contra legem jogértelmezésével túlléptek az Alaptörvény biztosította értelmezési tartományon. Állította, hogy a bíróság contra legem jogértelmezése önkényessé vált, s ez az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét okozta.
- [15] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a hatalommegosztás rendszerében a többi állami szervnek a bíróságok jogértelmezését el kell ismernie {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]; 3014/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [27]}. A testület gyakorlata következetes abban, hogy „[a]z Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [...]” {3137/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [9]} Az Alkotmánybíróságnak ugyancsak nem feladata az alapügy eldöntése. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvényből fakadó hatásköre keretében az indítvány nyomán csak abban a kérdésben foglalhat állást, hogy az alapügyben hozott bírói döntés ellentétes-e az Alaptörvény valamely rendelkezésével. {24/2020. (X. 15.) AB határozat, Indokolás [25]}
- [16] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapított indítványi érvekkel szemben az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy a bíróságok jogkörébe tartozó – így nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányossági – kérdésnek tekinti az ügyben alkalmazandó törvényi rendelkezések értelmezését, alkalmazását. Önmagában az, hogy az eljáró bíróságok a konkrét jogvitában milyen jelentőséget tulajdonítottak az Mt. 265. §-ában rögzített, az üzemi tanácsot az Mt. 267. § (6) bekezdése alapján megillető jognak, illetve munkáltatói kötelezettségnek, és a munkáltató jogsértése az üzemi tanáccsal szemben az egyedi munkaviszonyt megszüntető munkáltatói intézkedés jogszerűségét érinti-e, avagy az előzetes tájékoztatási kötelezettség, a munkaviszony megszüntetésére irányuló szándék kifejezett közlésének a hiánya eredményezheti-e magának a felmondási nyilatkozatnak a jogellenességét az Mt. 6. § (2) bekezdése alapján, szakjogi, törvényességi kérdés, mely – a jelen alkotmányjogi panasz keretei között – nem tartozik az Alkotmánybíróság által érdemben vizsgálható kérdések körébe. Az

Alkotmánybíróság gyakorlata szerint: „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelme tekintetében az indítványi kérelem tartalmát illetően arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel, hanem az eljárás bíróság jogértelmezését, a bírói jogalkalmazói tevékenység körébe tartozó törvényességi kérdést vitatott.

- [17] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XVII. cikk (1) bekezdésében a munkaügyi kapcsolatok szabályozása, ezek között a közösségi célokra figyelemmel az együttműködés vonatkozásában utal arra, hogy az Alaptörvény nem tartalmazza a panaszban említett munkához való jogot. A panaszban hivatkozott alaptörvényi szabály, a XVII. cikk (1) bekezdése a munkavállalók és a munkaadók együttműködéséről szól, közösségi célokra figyelemmel, vagyis az indítványozó természetes személy munkavállaló Alaptörvényben biztosított jogait illetően nem tartalmaz közvetlen rendelkezést.
- [18] Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján minderre figyelemmel nem állapítható meg, hogy a támadott bírói döntésekkel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.
- [19] Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. október 15.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró